

Widget marketing

Siniša Ivković, Igor Milenković, Valentin Kuleto

Sadržaj – Ovim radom će biti predstavljene vrste widgeta, sadržaj, njihove karakteristike, prednosti, osobine i biće objašnjeno zašto su oni zauzeli tako visoko mesto u Internet marketingu. Ukazaćemo i na razliku između widget-a i gadget-a. U radu su takođe analizirani i sistematski prikazani primeri widget-a koji se u globalnim okvirima i u našim uslovima koriste sa ciljem pružanja informacija i servisa svojim korisnicima, ali i kao moćno sredstvo marketinga.

Ključne reči: widget, gadget, Internet marketing,

I. UVOD

Rad se sastoji iz šest delova. U prvom delu je prezentovano značenje i nastanak widget-a. U drugom delu se opisuje njihov sadržaj. Treći deo obuhvata ulogu, dok četvrti objašnjava razliku između widget-a i gadget-a. Peti deo identifikuje vrste widget-a, dok se šesti bavi widget-ima u našim okvirima (Allen Carr's Easyway to Stop Smoking, Parkiraj) koji se koriste sa ciljem pružanja informacija i servisa svojim korisnicima, ali i kao moćno sredstvo marketinga.

II. ZNAČENJE I NASTANAK WIDGET-a

Widget je prenosivi komad koda koji se može instalirati i izvršiti na bilo kojoj HTML stranici krajnjeg korisnika bez potrebe za dodatnim kompajliranjem. Takav dodatak kojeg srećemo na mnogim web stranicama je vrlo efikasan i jeftin način usmeravanja saobraćaja na njima, a sa druge strane omogućava kreiranje i održavanje reputacije brenda onima koji znalački mogu takve mogućnosti da iskoriste. Stvaranje widget-a zahteva određeni utrošak vremena i stvaralačkog resursa čoveka, ali sa druge strane njegova implementacija i primena ne košta gotovo ništa. Smatra se da su dešavanja vezana za widget pokrenuta još 1990. godine kada je **PointCast** pokušao da promoviše svoje usluge pružajući korisnicima podatke sa weba direktno na desktop njihovih računara, bez korišćenja internet pretraživača. U to vreme, zbog relativno ograničene tehnologije, ova novina je prošla prilično nezapaženo.

Siniša Ivković, Visoka škola strukovnih studija za informacione tehnologije, Savski nasip 7, Novi Beograd (e-mail: sinisa0708@its.edu.rs)

Igor Milenković, Visoka škola strukovnih studija za informacione tehnologije, Savski nasip 7, Novi Beograd (e-mail: igor0408@its.edu.rs)

Valentin Kuleto, Visoka škola strukovnih studija za informacione tehnologije, Savski nasip 7, Novi Beograd (e-mail: valentin.kuleto@its.edu.rs)

Ne treba zaboraviti da je u to vreme preovladavala dial-up konekcija, što je usporavalo efekte jedne takve novine na webu, tako da je kod nekih korisnika zabeleženo i ismevanje takve pojave. Deset godina kasnije, pojavom **WeatherBug** programa koji se lako instalira na desktopu računara i koji pruža informacije o vremenu, stvari su počele da se razvijaju drugim tokom. Podaci govore da je taj mali koristan program u prvih osam meseci, od trenutka lansiranja, preuzelo 8 miliona korisnika, a danas je više od 65 miliona korisnika registrovano na pomenuti servis.

III. KREIRANJE WIDGET-A

Widget srećemo najčešće upakovan u običan zip fajl koji koristi ekstenziju **.wgt**. Tipičan widget sadrži sledeće elemente: **widget konfiguracioni fajl** koji koristi ekstenziju **config.xml**. To je u stvari XML datoteka koja sadrži informacije o našem widget-u, uključujući njegovu veličinu, naziv, autora i bezbednost informacija. **index dokument** koji koristi ekstenziju **index.html**. Ovaj dokument sadrži osnovni sadržaj widgeta. Widget može da sadrži još datoteka u kojima su smešteni razni dodaci poput fotografija, java script datoteka, style sheets datoteka, zavisno od toga koje osobine želimo da naš widget poseduje

Ako želite sami da kreirate svoj widget, a zatim i da ga objavite, mnogi poznati web sajtovi (koje posećuje na desetine hiljada ljudi svakog dana) nude savršeno mesto za hostovanje vaših widget-a.

Mozemo da kreiramo widget koji će istovremeno biti **interfejs** sa različitim web servisima koji egzistiraju na različitim web serverima. Upravo ta osobina je ono što su iskoristili **MyBlogLog** (2007 kupljen od strane Yahoo) i **YouTube** koji su među prvima krenuli da preusmeravaju saobraćaj sa drugih sajtova ka svojim koristeći takva svojstva widget-a.

Ako se ipak ne želimo upuštati toliko u poznavanje osnova HTML-a i Web dizajna, a isto tako želimo imati widget koji će da predstavlja naše ideje, misli, usmerenja ili nešto što je isključivo vezano za nas, dovoljno je da samo odemo na neke od sajtova (npr. widgetbox.com, squidoo.com) koji nude besplatno preuzimanje gotovih widgeta i putanje (linkove) ka određenim stranicama za njihovo postavljanje.

IV. ULOGA WIDGET-A

Bez obzira na način na koji ih definišemo, možemo konstatovati da su ove male aplikacije dobro prihvaćene, kako od strane kompanija, tako i od strane kupaca, jer im

omogućavaju interakciju sa brendom koja je mnogo šira od okvira kompanijskog web sajta. Widget-i u stvari nude svojim korisnicima novu dimenziju doživljaja WEB-a.

Onog trenutka kada podignete Vaš operativni sistem ili uključite Vaš mobilni telefon, widget-i koji su Vam dostupni, prosto se nude da daju najnovija obaveštenja o raznim temama koje Vas interesuju.

Želite da imate informacije o **vremenu**, tu je **touchtheSky** koji promoviše OPERA, želite da znate najnovije vesti iz oblasti kao što su **nauka, biznis, stanje akcija na berzi...** potražite widget-e koje je 'Forbs' nedavno uključio u svoje propagandne aktivnosti. Widget-i su u isto vreme i viralni i nose sa sobom odlike kontekstualnog oglašavanja.

Postoji nekoliko načina na koje je moguće uključiti widget-e u on-line marketinške kampanje. Ako želite da budete sigurni da će Vaš brend doći do nekoga ko se ne nalazi na Vašem web sajtu, imajte u vidu da nije presudno da li je Vaš widget dizajniran za desktop računara, vaš home-page ili javnu web stranicu. Na osnovu ove konstatacije se može zaključiti da je sfera uticaja widgeta višedimenzionalna. Ako ipak želite osigurati produženo dejstvo Vašeg widget-a, potrebno je opredeliti se za **web widget**.

Prvo i osnovno je osigurati da **funkcionalnost** koju želite da uključite u Vaš widget bude jednostavna i korisna, jer ako ne ispunjava ta dva uslova, niko neće želeći da preuzme i koristi Vaš widget. Treba imati u vidu da neće biti puno prostora u widget-u za oglašavanje. Sam widget bi trebalo da pokaže kako korisnik može imati koristi od Vašeg proizvoda. Cilj je takođe, da tekstualni linkovi budu uključeni u widget. Po pravilu, uvek se preporučuje SEO optimizacija stranice u koju uključujete svoje widget-e. Ako ste još u interakciji sa socijalnim mrežama poput Facebook-a i Myspac-a, Vaš widget nudi dodatnu prednost, jer ako je stvarno koristan biće primećen od strane blogera i moderatora koji su stalno prisutni na mrežama, biće postavljen na njihove blogove i visoko posećene stranice ili će biti predmet razgovora u onlajn zajednicama.

V. RAZLIKA IZMEĐU WIDGET-A I GADGET-A

Gadget-i i Widget-i su aplikacije za određeni servis. Gadgeti i Widget-i mogu pokazivati vreme, pratiti aktivnosti korisnika, praviti proračune, prikazati vremensku prognozu, raditi konverzije, pratiti "RSS feed" i čitav niz drugih usluga.

Widget-i su uglavnom delovi HTML koda koji može da se kopira i nalepi gde god da se koristi HTML, uključujući veb sajtove, blogove, društvene mreže i niz drugih mesta.

Slika 1. Google Widget 1.0

Gadget-i, s druge strane, ne mogu se kopirati i nalepiti bilo gde. Oni se mogu koristiti samo u specifičnim sajtovima ili operativnim sistemima za koje su dizajnirani. Na primer, postoje Gadget-i koji su dizajnirani od strane Microsofta koji se mogu koristiti isključivo u operativnom sistemu Windows i gadgeti dizajnirani od strane Google-a koji se mogu koristiti samo na Google servisima.

Slika 2. Google Gadget: Gcalendar Pro

Gadget-i i Widget-i mogu biti veoma korisni i pomoći Vam da pojednostavite svoj život, da sastavljate sve svoje omiljene "feed-ove" zajedno, pratite svoj raspored i sl..

Ako ste došli preko 'gadgeta' do nekih informacija, a pitate se koja je razlika između njih i "widgeta", niste sami. Pre dvadeset godina, diskutovati na temu razlike između gadget-a i widget-a bilo bi smešno. Danas, to je ozbiljna tema.

Najlakši način da se objasni **razlika** je da je svaki gadget widget koji nije widget. Zvuči totalno zbunjujuće. Widget je deo koda koji se može ponovo koristiti, a koji možete da uključite u praktično bilo koji sajt. Gadget deluje kao Widget, često ispunjavaju istu svrhu, ali je vlasnički. On radi samo na određenom web sajtu ili određenom skupu web lokacija.

Na primer, Google gadgeti mogu da izgledaju i ponašaju se kao widgeti. Ali, oni samo rade na Google stranicama.

Widget, s druge strane, radi na bilo kojoj stranici koja vam omogućava da dodate HTML-blok. Možete ih staviti na svoj blog, ili svoju personalizovanu početnu stranu, ili Vaš lični sajt.

Glavna razlika između Web Widgeta i Desktop widgeta je da Web Widget zahteva od Vas da budete na određenom web sajtu, dok Desktop widget može uvek biti prikazan na Vašem računaru, bez obzira na web stranicu koju pregledate.

VI. VRSTE WIDGET-a

Widgeti se mogu klasifikovati na: Desktop widgete, web widgete, widgete za mobilne telefone i TV widgete.

Web widget je deo koda koji se može koristiti za poboljšanje ličnog veb sajta, početne stranice, bloga ili društveno umrežavanje profila. Oni su zasnovani na Webu, što znači da mogu biti samo deo sajta. Nije ih moguće postaviti na desktop računara bez aplikacije oko njih.

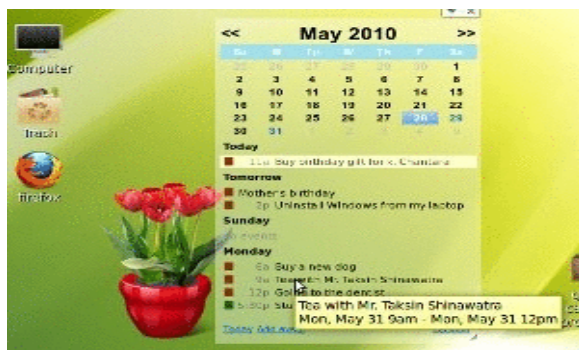
Web widget-i pružaju mnogo različitih mogućnosti za upotrebu. Mogu se implementirati na personalizovanu početnu stranu koja prikazuje naslovne vesti ili mogu prikazivati vrednost akcija na berzi. Mogu se postaviti na blog radi pružanja korisnih i zabavnih informacija posetiocima i sl.

Ako ste ikada videli YouTube video koji se prikazuje na sajtu koji nije YouTube, onda ste imali prilike da vidite primer web widget-a.

Primer widget-a kojeg većina od nas pokreće skoro svakog dana su Google reklame. Ovi oglasi su proizvedeni kao mali deo koda koji se postavlja na Web stranici. Najteži deo, je izbor oglasa koji odgovara sadržaju i prikazivanje tog oglasa radi Google.

Međutim, widget-i nisu isključivo ograničeni na oglase. Njihova primena se kreće u rasponu od ankete za glasanje, vremenske prognoze do spiska aktuelnih naslova za ukrštenicu i preko toga.

Ako čitate blogove, verovatno ste koristili mnogo widget-a a da možda toga i niste bili svesni. Za blogere, **Web widget-i** se mogu koristiti da obezbede dodatnu funkcionalnost. Na primer, [Feedburner](#) je sajt koji omogućava ljudima da se prijave na konkretan RSS feed (RSS - skraćeno od Really Simple Syndication je funkcija koja omogućava da s jednog mesta čitate aktuelne novosti, bez posećivanja mnogobrojnih web stranica, trošeći vreme na traženje svake vesti posebno. RSS je način da automatski i pravovremeno dobijate sve vesti koje želite na jednom mestu).

Slika 3. Primer Vidžeta sa Googl-ovog sajta:

Ovaj servis obezbeđuje widget koji je moguće postaviti na blog kako bi posetiocima bilo lakše da se prijave. [YouTube](#) takođe, obezbeđuje widget koji

omogućava korisnicima da naprave listu svojih omiljenih video snimaka. Ovo su samo dva od mnogih primera koji se mogu koristiti za potrebe blogovanja.

Widget-i ne služe samo za ličnu upotrebu. Preduzeća ih takođe koriste za poboljšanje poslovanja i proširenje dometa svojih sajtova. Mogu se koristiti za praćenje posetilaca na sajtu i pružanju informacija o tome kako posetilac može da nađe određeni sajt. Takođe se mogu koristiti za pružanje združenog sadržaja, kao što je relevantan sadržaj iz Associated Pressa, i informacije kao što su vrednost akcija na berzi.

Desktop widget je mini-aplikacija koja pristupa Internetu kako bi korisniku pružila informaciju. Na primer, vremenski widget-i koji prikazuju informacije o temperaturi i prognozu za konkretnu oblast mogu da čitaju ove informacije sa lokacije Weather.com.

Desktop widget-i često zahtevaju posebnu aplikaciju koja ima ulogu "nosioca". Na primer, Yahoo widget-i zahtevaju od korisnika da instalira Yahoo widget-trake sa alatama. Ova aplikacija "drži na okupu" Yahoo widget-e i omogućava im da budu prikazani na desktopu.

Većina **Mobilnih widget-a** su kao Desktop widget-i, ali dizajnirani za mobilni telefon. Oni mogu da maksimalno iskoriste prostor na ekranu i mogu biti posebno korisni u postavljanju aplikacija za prikaz informacija u realnom vremenu.

Rastuću prisutnost mobilnih widget-a je lako razumeti. Dok su widget-i pogodnost u online svetu, oni se mogu smatrati da su skoro od suštinskog značaja u mobilnom svetu. Razlog je taj što je mobilni uređaj mali i interfejs je često izazov. Plivati kroz velike količine informacija u mobilnom okruženju nije samo smetnja, to je skoro nemoguće.

Jedan od najvećih izazova u razvoju widget-a je pisanje više kompleta računarskog koda, tako da će biti kompatibilan sa više operativnih sistema i tipova uređaja.

Razvoj interaktivne televizije pruža neograničene mogućnosti za razvoj raznih vrsta TV widget-a.. Korisnicima, ova prva widget-a omogućava da prate TV program, da prate elektronsku poštu, poruke na Twitter itd.

Preko TV signala televizijski gledaoci mogu da pretražuju Internet uz pomoć daljinskog upravljača, dok gledaju svoje omiljene TV programe.

Televizori koriste "Yahoo Widget Engine" pete generacije. Naravno, glavni sadržaj, kao što su vremenska prognoza, vesti, rezultati utakmica, cene akcija itd. će biti obezbeđen od strane Yahoo-a. Ipak, nezavisni programeri mogu da kreiraju sopstvene aplikacije zasnovane na "Yahoo Widget Engine".

VII. WIDGET-I U NASIM OKVIRIMA

Internacionalni žiri regionalne internet marketing konferencije "Web strategija" dodelio je nagradu "Zlatna web marketing kampanja u 2008." agenciji za odnose sa

javnošću McCann Erickson Public Relations iz Beograda za kampanju “**Allen Carr’s Easyway To Stop Smoking Widget**”.

Umesto da se iskoriste uobičajene mogućnosti koje Internet pruža kao medij (plasiranje saopštenja u online medije, podsticanje blogera da pišu o metodi, itd) odlučeno je da su u ovoj kampanji primeni malo drugačiji pristup. Ideja je bila da se kreira i ispromoviše softver i omogući njegovo preuzimanje sa sajta od strane korisnika (desktop widget). Pretpostavka je bila da će zadovoljni korisnici preporučivati svoja iskustva u korišćenju ovakvog widget-a drugima.

Omogućena je instalacija na različitim platformama PC računara, a prilikom instalacije odabira se status : pušač ili nepušač. U zavisnosti od odabranog statusa pojavljuje se drugačije grafičko rešenje.

Suštinska vrednost widgeta za klijenta su motivacione poruke koje se diskretno na njemu smenjuju. One su prilagođene osnovama metode i predstavljaju uprošćenje motivacionih poruka kojima se terapeuti obraćaju pušacima tokom terapije. Razlikuje se pušačka i nepušačka varijanta widget-a.

O widget-u se “raspravljalo” na forumima, chat animatori su radili svoj posao na chat servisima, a iskorišćen je i potencijal Facebook društvene mreže, odnosno grupa koje podržavaju odluku da se postane nepušač ili se zalažu za zabranu pušenja u javnim prostorima.

Miloš Raković rukovodilac Allen Carr’a Easyway To Stop Smoking izjavio je, nedugo nakon toga, da je najviše poziva za terapije odvikavanja od pušenja od kada ova kompanija postoji u Srbiji, zabeleženo posle promocije pomenutog widget-a, što je bio dovoljan dokaz uspešnosti upotrebe widget-a u jednoj marketinškoj kampanji.

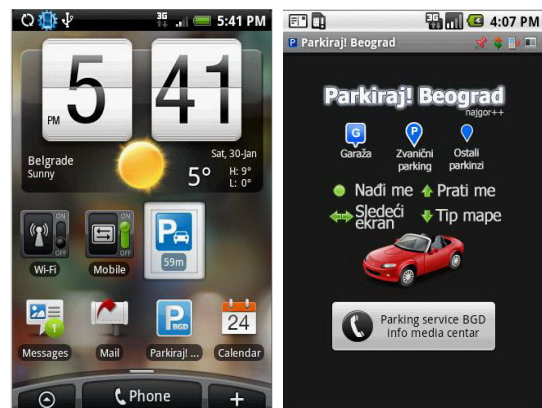
Slika 4. Widget za” Allen Carr’s Easyway To Stop Smoking Widget”

Softver PARKIRAJ, se od kraja prošle godine, pojavio kao prva aplikacija u Srbiji koju je moguće koristiti na Android platformi. Koliko je tema parkiranja ‘vruća’ u Beogradu ne treba ni objašnjavati, dovoljno je se setiti koliko je stresno svim vozačima u našem glavnom gradu pri samoj pomisli da se moraju parkirati negde u širem centru.

Program koristi podatke sa Interneta i oslanja se na trenutni format SMS poruka koje definiše Parking Servis Beograd. Glavni ekran aplikacije je mapa Beograda, na kojoj su ucrtane parking zone (crvena, žuta, zelena i plava), garaže, zvanični i ostali parkinzi. Ispod ikona garaža je prikazano i koliko imaju slobodnih mesta. Na mapi je trenutna lokacija prikazana ikonom automobila. Ekran za pomoć, osim informacija o programu, sadrži i dugme koje poziva info media centar Parking servisa.

U meniju aplikacije je instaliran i pogled “uživo”. Pogled uživo je **augmented reality** pogled na parkinge i garaže. Ovo je PRVI Android program u Srbiji koji implementira **augmented reality**!

Pomenuta aplikacija je relativno nova u Srbiji, ali njen widget Vam je možda poznat ili ste ga videli, a niste znali detalje. Widget je moguće instalirati na glavnom ekranu smart-phone koji koristi Android OS, a widget, pored linkova na mnoge servise koje nudi aplikacija, za vreme trajanja parkiranja prikazuje preostalo vreme do isteka parkiranja.

Slika 5. Widget za augmented reality pogled na parkinge i garaže

VIII. ZAKLJUČAK

Svet widget-a je u stalnom porastu. Nedavno je Njujorku održana konvencija koja je bila posvećena widget-ima. Kompanije koje se bave tom temom i koje su bile prisutne su osnovale **Widget Marketing Association**. Prva asocijacija na pojam widget je da se radi o malim aplikacijama, dodacima kako ih najčešće nazivaju, ali su u isto vreme ove male aplikacije značajan marketinški alat za kompanije svih veličina, koje ih promovišu i pokušavaju da ih što bolje osmisle, kako bi uvećale svoju zaradu u realnom i onlajn okruženju.

Ovaj rad je ukazao na pojam, vrste, prednosti, stanje i perspektive razvoja widget-a i na mogućnosti njihove upotrebe kao značajnog sredstva promocije.

Literatura

- [1] Gadgets vs. Widgets,
<http://www.feedzilla.com/articles/gadgets/gadgets-vs-widgets/>
- [2] Web Widget i Desktop Widget,
http://webtrends.about.com/od/widgets/p/desktop_vs_web.htm
- [3] Vrste widget-a, Wikipedia,
http://en.wikipedia.org/wiki/Widget_engine#Mobile_widgets
- [4] TV Widgets,
<http://www.yctvblog.com/blog/2010/08/30/watch-web-video-with-yahoo%E2%80%99s-tv-widgets/>
- [5] Prednosti widget-a
<http://blog.symbian.org/2009/06/26/why-widget/>
- [6] Galerija widget-a
<http://www.widgetbox.com/widgets/>
- [7] Instalacija widget-a
<http://docs.widgetbox.com/using-widgets/installing-widgets/why-cant-i-see-my-widget/>
- [8] Web widget-i
<http://www.squidoo.com/widgets-for-your-website>
- [9] Allen Carr widget
<http://blog.poslovnisoftver.net/kratke-vesti/softver-protiv-pusenja-allen-carr-widget/>
- [10] Widget PARKIRAJ
<http://www.androlib.com/android.application.com-oblac-parkiraj-wiEE.aspx>

ABSTRACT

The meaning of the term widget can be very widely interpreted, and it can be determined depending on the user's context. Long ago, the term widget was used by business university professors, to describe the generic items such as new product to be manufactured and launched in the market. Today, the same term has a whole new meaning and new life that was enabled by the development of Internet and mobile technologies.

It is believed that the events related to the widget started running since 1990, when PointCast tried to promote their services, giving us information from the web directly to the desktop without using a web browser.

Simply, 'widgets' are fun and useful applications that we can see on websites, blogs or social networks. This project will present their characteristics, advantages, types and it will be explained why they took so high place in Internet marketing. In addition, difference between widgets and gadgets will be explained.

Widgets are small, interactive applications or tools, such as video games, calculators, sports updater, calculator for currency conversions etc.. which runs in a small window on the computer desktop, the Web site or mobile device.

If there is one trend that is infinite at first sight, it is a trend that forces the Internet, and is related to the launch of new words and phrases every year. The only weakness of this trend, seen from this region, is the inability to find a consistent translation in our language for those new words and phrases.

Web widgets are also known as gadgets (Microsoft and Google) and applications (Facebook), modules, Clips, and plug-ins. Widgets can be written in HTML but also JavaScript, other script and Flash languages, which are working in the web page when the Web page is activated, allowing users to display their own content and services, or content of any third party without transitioning to another site.

This paper analyzes and systematically presents examples of widgets that are in global terms and in our conditions (Allen Carr's Easyway to Stop Smoking, Park) used with the aim of providing useful information and services to its customers, but also as a powerful marketing tool.

Keywords:

widget, gadget, Internet marketing

Names of authors:

Studenti: Igor Milenković, Siniša Ivković, Valentin Kuleto